

Zádeczky Károly, a buzitai betyár

Valamikor a buzitai határba' kevés föld vót. Csak erdő borította az egész határt. Nagyon kevés vót a föld. Hát vótak nagy erdők! Abba' tanyázott egy Zádeczky Károly nevezetű hírhedt betyár. A gyerekek kimentek az ökrökkel, eljátszadoztak, és akkor kérdezték tőle, mikor arra ment, hogy:

– Maga bácsi, mit keres itten?

Elkáromkodta magát, oszt akkor azt mondta a gyerekeknek, hogy:

– Mit kérdezitek, míg a Nap el nem száll!

A gyerekek estefelé hajtották haza az ökröket. Mennek haza a faluba, hát kettő hibádzik. Hát, ő azér' mondta a gyerekeknek, hogy, ha a Nap elszállt, akkor kérdezzék meg, hogy mit csinál.

No, és ő télen-nyáron betyárkodott. Ide járt be, ebbe a tulajdon házba lakni, amibe' én lakok, Bihari Kálmány. Vót akkor ennek a háznak egy gazdája. Bába Jánosnak hitták. És ő éccakára begyött nála aludni. Vót nála balta és lőfegyver, kétcsövű. Ő nappalra kiment mindég az erdőbe, este mindég visszagyött. A Bába János kért tőle háromszáz pengőforintot. Abba' az időbe' úgy nevezték a pénzet. Hát, messzorút, mer' a nép már nem igen ment arra. Nem tudott rabolni télen, hát, megkérte a háromszáz pengőforintot, hogy adja meg. Hát, megígérte neki Bába János, hogy ő meg fogja neki adni. Elment egy este a faluba, őt otthagya a lakásba'. Visszagyött, azt mondja Bába János, hogy:

– Csak hónap estére bíztatnak, hogy adnak nekem kőccsön.

Hát, rendbe' hagyta a Zádeczky Károly.

– Jó van, Jankó!

Másnap este megint elment, de mán előzőleg a bírakkal megbeszéte a dógot, hogy itt van Zádeczky Károly, nála alszik, hogy hogyan lehet ezt lefogni. Elgyött a törvénybíró, meg a jegyző. Derék emberek vótak. Lehúzták a lábballit, oszt csúszkálva gyöttek az ajtóba. Bába János csak lassan mondta neki, hogy:

– Józsi, nyiss ki!

Ő kiszólt:

– Magad vagy?

– Hát kivel vónék?

És akkor ő gyött kinyitni, de a puskát is hozta magával, meg a baltát is. A három ember már az ajtóba' leguggolt. Mikor kinyitotta az ajtót, mindjár' a jegyző – derék ember vót –, elkapta mind a két karját. Elvették tőle a puskát, és akkor gúzsba kötötték, oszt mindjár' Szepsibe beszállították. Feltették a szekerre, hát magyarán mondva... mondjam ki? Igen [a gyűjtő közbeszólása]. Magyarán mondva a szekérről lekiáltott:

– No, Bába Jankó, most basztál be nekem!
Ennyi vót az egész.